

เพื่อนผมมีชาวมุสลิมมาชอบ ชาวพุทธจะแต่งงานกับชาวมุสลิมได้หรือไม่ครับ

คำถาม-คำตอบประจำเดือนพฤษภาคม 2552

ดร.ปฐมพงษ์ โพธิ์ประสิทธิ์นันท์

<http://www.bodhinanda.com>

คำถาม 6: ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่กรุณาตอบคำถาม ผมมีคำถามของเพื่อนคนหนึ่งที่ยากเรียนถามท่านอาจารย์มานาน เพื่อนผมเป็นผู้หญิงครับ อยู่ในระหว่างมีผู้ชายมุสลิมมาชอบพอ ซึ่งก็ดูเหมือนว่าจิตใจกำลังจะเอนเอียงไปบ้างแล้ว เพียงแต่ติดขัดอยู่ที่ว่านับถือคนละศาสนา ท่านอาจารย์พอจะช่วยแนะนำได้มั๊ยครับว่าถ้าคนไทยพุทธแต่งงานกับชาวมุสลิมจะมีปัญหาอะไรหรือเปล่าครับ? ท้ายที่สุดนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยโปรดคลบบันดาลให้อาจารย์ปฐมพงษ์ มีความสุขความเจริญ ตลอดไปครับ (วิเชียร [นามแฝง]/มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม)

คำตอบ: ผมจำไม่ได้ว่า เคยตอบคำถามเรื่องอะไรไปเมื่อไหร่ แต่ไม่เป็นไร ความจริงแล้ว อยากให้เจ้าตัวเขียนมาเล่าปัญหาให้ฟังด้วยตนเองจะดีกว่ามาก ถ้ากำลังเรียนที่มหาวิทยาลัยมหิดล บอกโทรศัพท์ไว้ด้วย บางทีการตอบคำถามก็ตอบแบบพอให้มองเห็นภาพรวม ไม่ได้ให้รายละเอียดมากนัก แต่ถ้าได้คุยกันทางโทรศัพท์จะอธิบายแง่มุมต่างๆ ได้มากขึ้น

ต้องเข้าใจไว้หน่อยนะครับว่าการเปลี่ยนศาสนาสำหรับชาวมุสลิมเป็นฮะรอม (สิ่งต้องห้าม) มุสลิมที่เปลี่ยนศาสนาเพราะไปเชื่อคำสอนศาสนาอื่น อิสลามเรียกว่ามูรตัด หมายถึง 'ผู้ที่สิ้นสภาพการเป็นมุสลิม' มีคำอาหรับอยู่สองคำที่ใช้หมายถึงคนกลุ่มนี้คือกัฟร (ผู้ปฏิเสธศรัทธา)หรือกาฟิร อิสลามเชื่อว่าพวกที่เปลี่ยนศาสนาเหล่านี้เมื่อตายไปแล้วจะไปเกิดในนรกตลอดกาล ดังนั้น เป็นไปไม่ได้เลยที่มุสลิมที่เคร่งจะเปลี่ยนมานับถือพระพุทธศาสนา และก็เป็นที่ไปไม่ได้เลยที่มุสลิมที่เคร่งศาสนาจะหันไปชอบคนต่างศาสนา เพราะเขาจะต้องตรวจสอบให้ถี่ถ้วนก่อนว่าผู้หญิงหรือผู้ชายที่เขาไปรู้จักนั้นเป็นมุสลิมหรือไม่ เพราะมุสลิมที่เคร่งศาสนาโดยปรกติจะแต่งงานกับคนมุสลิมด้วยกันเท่านั้น การที่หนุ่มมุสลิมจะสมรสกับสตรีที่ศาสนาอื่นมุมนิติให้ถือเป็นฮะลาล (บัญญัติที่ให้มุสลิมผู้อยู่ในนิติภาวะพึงกระทำ) ซึ่งหมายความว่าคนมุสลิมจักต้องแต่งงานกับคนมุสลิมด้วยกันเท่านั้น ฉะนั้น ก่อนจะมีแฟนเป็นมุสลิมต้องตรวจสอบให้ถี่ถ้วนก่อนว่าจะมีปัญหาตามมาในการเปลี่ยนศาสนาหรือไม่ ผมมีสองกรณีให้พิจารณาครับ:-

กรณีที่หนึ่ง มีชาวมุสลิมหลายคนแต่งงานกับคนนับถือศาสนาอื่นแล้วเป็นอยู่อย่างสุขสบายดี เช่น แต่งงานกับคนนับถือศาสนาคริสต์หรือพระพุทธศาสนา แล้วอยู่กันอย่างสงบ ไม่มีข้อขัดแย้งใดๆ เกิดขึ้น ต่างก็ให้เกียรติกันตามสมควร ญาติพี่น้องคนที่นับถือศาสนาอิสลามก็ได้ใช้หลักศาสนาบีบบังคับ แต่มีนักวิชาการชาวมุสลิมท่านหนึ่งอธิบายให้ผมฟังว่ามุสลิมที่แต่งงานกับคนนับถือศาสนาอื่นแล้วอยู่กันนั้นไม่ใช่มุสลิมที่เคร่งเท่าไรหรอก เพราะในความเป็นจริง มุสลิมจะแต่งงานกับคนนับถือศาสนาอื่นไม่ได้ เมื่อแต่งงานกันแล้วก็พากันอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ได้เอาประเด็นทางศาสนามากคิดตั่นัก ครอบครัวที่แต่งงานกันเช่นนี้ก็มิให้เห็นจำนวนมาก

พูดสั้นๆ ว่าความขัดแย้งในครอบครัวไม่มีถ้าแต่ละฝ่ายต่างไม่ได้อ้างหลักศาสนาเข้ามาบังคับกัน ครอบครัวเหล่านี้ก็จะอยู่กันไปได้อย่างราบรื่น เราจึงเห็นหลายครอบครัวอยู่กันได้อย่างมีความสุข

กรณีที่สอง มีชาวมุสลิมคบกับสาวชาวพุทธแล้วมีปัญหา มีลูกศิษย์เล่าให้ฟังอีกที ซึ่งผมจำได้คร่าวๆ ก็คือหญิงสาวชาวพุทธไปมีแฟนเป็นหนุ่มมุสลิม แรกเริ่ม ฝ่ายชายก็บอกว่าไม่น่ามีปัญหาอะไรในครอบครัว แต่พอคบกันเป็นแฟนไปแล้ว ครอบครัวฝ่ายชายรู้ว่าฝ่ายหญิงเป็นชาวพุทธก็ไม่ยอมรับโดยเด็ดขาด ฝ่ายชายก็พยายามพูดจាកับครอบครัวตนเองว่าให้ลุ่มมอล่วยบ้าง แต่ครอบครัวและญาติพี่น้องไม่ยอม จึงสัญญาว่าจะพยายามกล่อมให้ฝ่ายหญิงนับถืออิสลามตามด้วย แต่ฝ่ายหญิงซึ่งชินกับวัฒนธรรมแบบไทยพุทธมาตั้งแต่เด็กก็ไม่ยอมเช่นกัน ฝ่ายชายก็เฝ้ารอว่าสักวันหนึ่ง เมื่อผู้หญิงมีลูกแล้ว คงจะใจอ่อนยอมเป็นมุสลิมเช่นตนเพื่อจะได้ประกอบพิธีทางศาสนาได้ จนบัดนี้ ทั้งสองคนมีลูกด้วยกันแล้ว แต่ฝ่ายหญิงก็ยังใจแข็ง ไม่ยอมเปลี่ยน จากพระพุทธศาสนาไปหาอิสลาม ทำให้ประกอบพิธีแต่งงานไม่ได้ จึงต้องแอบๆ อยู่กัน แล้วเพื่อนฝ่ายหญิงซึ่งเป็นนักศึกษาที่มหาวิทยาลัยมหิดลมาถามผมว่าควรจะทำอย่างไรดี นี่คือนักศึกษาที่เจ็บปวดมากสำหรับผู้หญิงชาวพุทธหลังจากที่ได้เสียและมีลูกกับชาวมุสลิมแล้วในประเทศไทยเราเอง เพราะเธอนึกว่าคนนับถือศาสนาอื่นจะใจกว้างยอมรับศาสนาที่เธอนับถือได้ เพราะเธอเติบโตมาภายใต้วัฒนธรรมพุทธตั้งแต่เด็ก ผมให้ข้อคิดดังนี้ครับ:-

1) ประเทศไทยไม่ใช่รัฐอิสลาม (Islamic State) และปกครองด้วยกฎหมายรัฐธรรมนูญไทย ไม่ได้ใช้กฎหมายชะรีอะ (Sharia Law) ของอิสลาม หน้าซ้ำ ประเทศไทยยังปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตย ไม่เหมือนประเทศตะวันออกกลางหลายประเทศ ดังนั้น สังคมไทยจึงน่าจะมีความยืดหยุ่นให้อิสระในการนับถือศาสนาสูงมาก หลายๆ ครอบครัวที่เติบโตในแผ่นดินไทย ไม่ใช่มุสลิมที่เคร่งครัดก็มีและไม่ใช่อะไรที่เคร่งครัดก็มี คนเหล่านี้ก็แต่งงานกันและอยู่กันอย่างมีความสุขได้ถ้าไม่มีแรงกดดันจากคนรอบข้าง แต่ถ้ามีแรงกดดันเข้ามา น่าจะลองปรึกษาหารือกับคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติดูว่าคนไทยที่นับถือศาสนาต่างกันจะสามารถอยู่ร่วมกันได้ในประเทศไทยโดยไม่ต้องเปลี่ยนศาสนาหรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 มาตรา ๓๗ ระบุไว้ว่า 'บุคคลย่อมมีเสรีภาพบริบูรณ์ในการถือศาสนา นิกายของศาสนาหรือลัทธินิยมในทางศาสนา และย่อมมีเสรีภาพในการปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติ หรือปฏิบัติพิธีกรรมตามความเชื่อถือของตน เมื่อไม่เป็นปฏิปักษ์ต่อหน้าที่ของพลเมืองและไม่เป็น การขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ในการใช้เสรีภาพตามวรรคหนึ่ง บุคคลย่อมได้รับความคุ้มครองมิให้รัฐกระทำการใด ๆ อันเป็นการรอนสิทธิหรือเสียประโยชน์อันควรมิควรได้ เพราะเหตุที่ถือ ศาสนานิกายของศาสนา ลัทธินิยมในทางศาสนา หรือปฏิบัติตามศาสนธรรม ศาสนบัญญัติหรือปฏิบัติพิธีกรรม ตามความเชื่อถือ แตกต่างจากบุคคลอื่น'

มาตรา 29 ระบุไว้ว่า 'การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้ จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้ กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุ

บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจในการตรากฎหมายนั้นด้วย บทบัญญัติในวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วยโดยอนุโลม'

มาตรา ๓๐ ระบุไว้ว่า 'บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ย่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม'

2) ในการหาผู้ครองแต่งงานและป้องกันปัญหาที่อาจจะพัวพันในอนาคต ชายหรือหญิงชาวพุทธต้องระมัดระวังตัวเองว่าจะถูกสภาพแวดล้อมบังคับให้เปลี่ยนศาสนาหรือไม่? ที่จริงแล้ว การจะครองคู่กันให้ตลอดรอดฝั่ง ผมคิดว่าทั้งชายและหญิงควรจะนับถือศาสนาเดียวกันนั่นแหละดีที่สุด เพราะจะได้ใช้หลักคำสอนศาสนาที่ตัวเองนับถือเป็นหลักในการครองเรือนได้หรือเพื่อป้องกันปัญหาอันจะเกิดจากความต่างในเรื่องศาสนาได้ อีกอย่างชีวิตคนเราเมื่อมีการแต่งงานกันไปก็จะมีภาระรับผิดชอบมากมายขึ้น ต้องทำงานหาเงินทองเพื่อความเป็นปึกแผ่นของครอบครัว ถ้านับถือศาสนาเดียวกันก็จะพากันเข้าวัดหรือไปมัสยิดพร้อมๆกัน อบรมสั่งสอนลูกให้มีศีลธรรมจรรยาด้วยหลักการเดียวกัน ชีวิตก็จะเป็นปึกแผ่นมากยิ่งขึ้น ถ้าจะมีปัญหานับถือศาสนาต่างกันเข้ามาให้ปวดหัวอีก ชีวิตครอบครัวก็อาจล่มสลายที่หลังได้

3) คำว่า 'ศาสนาทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี' เป็นคำพูดที่ค่อนข้างกว้างเกินไป ชาวพุทธหลายคนหันไปนับถือศาสนาอื่นเพราะแต่งงาน โดยไม่คิดให้รอบคอบว่าจะเกิดปัญหาอะไรเพราะคิดว่าศาสนาทุกศาสนาจะเหมือนกัน เลยไม่ได้คำนึงว่าถ้าคบหากับคนต่างศาสนาจะมีปัญหาต่อไปในอนาคตหรือไม่ ที่จริง ศาสนาทุกศาสนาสอนให้คนเป็นคนดี แต่รายละเอียดของแต่ละศาสนามีแตกต่างกันมาก ทั้งในเชิงอภิปรัชญา ตรรกะ จริยศาสตร์และวิธีเข้าถึงความรู้ นอกจากนี้ วัฒนธรรมประเพณีความเป็นอยู่ก็ต่างกัน ดังนั้น เมื่อเปลี่ยนศาสนาไปก็เท่ากับเปลี่ยนวัฒนธรรมความเชื่อและความเป็นอยู่ด้วย จึงเป็นเรื่องที่จะต้องคิดกันให้รอบคอบก่อนจะตัดสินใจคบคนต่างศาสนา ทั้งนี้ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับตัวเองในอนาคตดังตัวอย่างที่กล่าวมาได้